UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs A Saxo Ferrato In primam Codicis Partem

Bartolus

Lugduni, 1567

Sportulis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96119

Visual Library

mandabitur,ſed ad delegantem appellabitur,hoc dicit.¶Ex iſto
1 ſine habes notare primo quod † iudex delegatus mandat ſuam
b ſententiam [b] ⁊ eorum qui vice eius cognoſcunt,executioni.Quod
intellige in delegato a principe. Plene dixi,⁊ ibi gloſſ.tangit in l.a
2 diuo Pio.in princip.de re iudic.¶Nota ſecundo,† quod ab arbi-
tris, qui eliguntur ex poteſtate legis, poteſt appellari, ⁊ ideo iſti
c arbitri, qui eliguntur ex forma ſtatuti [c] de neceſſitate, magis ha-
bent vim iudicum delegatorum quam arbitrorum, quod millies
* allegaui *. ⁊ tene menti, ⁊ hoc vtile eſt propter multas differen-
tias, que ſunt inter arbitros, ⁊ iudices delegat. ¶Ultimo nota
3 † quod quando a ſententia appellatur, ſententia mandatur exe-
cutioni per iudicem appellationis. Dixi vobis in l.precipimus.
verſic.officijs,⁊ l.eos.in princ.ĵ.de appella.

ADDITIONES.

a ALEX. ¶Eligendos. Quid ſi eſſent plures iudices,⁊ vnus eſ-
ſet ſuſpectus,an alij poſſunt cognoſcere de cauſa ſuſpicionis,vide
Spec.in tit.de accu.§.fin.verſic.ſed quid ſi vnus.
P. PAV. P. ¶Eligendos. Et idem eſſet in arbitris electis de vo-
luntate partium ex iuſſu tamen iudicis.l.arbitrio,ſecundum intel-
lectum Angel.ibi ff.qui ſatiſ.cog.vbi Abba.dicit ita ſeruari. Et de
materia iſtorum arbitrorum, qui eliguntur ex neceſſitate ſtatuti
arbitri tanquam arbitratores ⁊ amicabiles compoſitores ⁊ amici
communes etiam quod eligantur ex neceſſitate ita diſponēte ſta-
tuto,tamen cenſentur iſti vt arbitratores,⁊ procedunt vt arbitra-
tores poſtpoſitis ſolennitatibus iuris ciuilis.Ita ſignanter Pet.
de Anch.conſi.cclxx.incip.pro declaratione primi dubij,quod eſt
notandum pro ſtatuto Papien.⁊ communiter aliorum cogētium
affines ad compromittendum, quia loquuntur per verba ampla,
de iure ⁊ de facto, ⁊ c.ideo tales non dicuntur iudices, nec iudicāt
tanquam iudices. Et iſta lex procedit ſolum quando eliguntur vt
arbitri. Ita etiam ſequitur Feli.in c.ſi.de re iudi.licet alleget Pet.
de Anch.in d.conſi.corrupte in numero.
b ALEX. ¶Mandat ſuam ſententiam. Uide late Spec.in tit.de
recuſationibus actio.§.qualiter.vſque in ſi.illius tit.⁊ ibi forma.
c POMA. ¶Forma ſtatuti. Et an ab his poſſit appellari, vide
Aret.in l.nemo poteſt.xvj.queſt.Bart.ff.de leg.j.⁊ Alexand.conſi.
cxxij.vol.iiij.⁊ Feli.in c.j.de conſtit.in vlti.ſol. Panor.in c.paſtora-
lis.§.j.de reſcript.⁊ Aret.conſi.lxxxvij.Bal.cccl j.in v.part.⁊ Aret.
conſi.lxxxvij.Feli.in c.fin.de re iudic.
* CLAVD. DE SEISS. ¶Allegaui. Uide Imo.⁊ Alex.in l.j.ff.
ſoluto matrimonio.

De ſportulis. Rubr. II.

LEX I.

Quiſquis. Executor, qui fuit in principio li-
tis,debet in ea vſque ad finem per-
ſiſtere,hoc dicit. Hec de conſuetudine in executoribus
non ſeruantur hodie. De hoc tetigi vobis in l.cum ſen
tentiam.ĵ.de ſent.

LEX II

a **Omnibus.** [a] Si executores non fuerunt ido-
nei,ſed negligentes,remouentur,
⁊ alij in eorum loco ſurrogantur,hoc dicit. Nota,quod
iudices delegati poſſunt eligere nuntios,⁊ electos re-
mouere. Non habetis hic alia.
* ALEX. ¶Omnibus. An hec lex loquat̃ in iudice ordinario,an
vero in delegato. Uide Alex.in l.ij.de iuriſ.om.iud.⁊ ibi Fulgo.in-
ducit hanc l.quod delegatus principis non poteſt realiter citare:
quod ibi reprobat Alexand.

De pedaneis iudicibus. Rubr. III.

LEX I.

Procuratori. Sententia lata a dele-
gato ab incompetenti
iudice, eſt ipſo iure nulla.h.d. ¶Ad euidentiam
tu debes ſcire quod procurator Ceſaris eſt com-
petens iudex inter fiſcum ⁊ priuatum, vt l.j.§.vbi
⁊ apud quem,non eſt ergo iudex inter priuatos.
Ideo pono caſum in terminis,⁊c. Gloſſ.format hic duas queſtio.
dic vt in gloſſ.

LEX II.

1 ☞ Merum imperium eſt,quod expeditur officio iudicis nobili,
⁊ reſpicit publicam vtilitatem.
2 Miſtum imperium eſt,quod expeditur officio iudicis nobili ⁊ re-
ſpicit priuatam vtilitatem.
3 Iuriſdictio eſt, que expeditur propoſita actione per officium iu-
dicis mercenarium actioni deſeruiens.
4 Iuriſdictio eſt triplex.

a **Placet nobis.** [a] Habeo iſtā l.pro difficí-
liori,quā que ſit in C.meo
viſa in text.⁊ in materia.Gl.noſtre intricāt multū iſtā l.
Ego pono tibi caſum ſecundum quod iſtam l.intelligit
Ja.de Aret.quā lec.doc.cōmuniter tenent.Ad euidentiā huius l.
1 premitte, quod primo eſt † merum imperium,ꝙ expeditur officio
iudicis nobili ⁊ reſpicit publicam vtilitatē,vt l.imperiū.de iuriſdi.
2 omn.iud.Item eſt miſtum † imperium,ꝙ expeditur officio iudicis
nobili,⁊ reſpicit priuatā vtilitatē,vt l.nec quicquā.§.vbi decretū.⁊
ibi no.ff.de offic.proconſ.⁊ leg.⁊ l.iubere cauere.de iuriſd.omn.iud.
3 plene de hoc in l.j.ff.de dam.infec. Et eſt tertiū,ſcilicet † iuriſdictio
que expeditur propoſita actione,per officium iudicis mercenarium
actioni deſeruiēs,vt no.in d.§.vbi decretum.⁊ in l.iiij.§.duas.ff.de
dam.infec.⁊ d.l.imperiū.¶Et hec iuriſdictio ſic diuiditur in tres,
4 † quia quedā iuriſdictio eſt magna,ſcilicet que reſpicit cauſas ſta-
tus ingenuitatis,⁊ libertatis,vel cauſas pecuniarias vltra trecen-
tos ſolidos,vt in aut.de iud.§.audient.¶Quedā eſt cauſa media
ſcilicet trecentorū ſolidorū,⁊ ĵ.vt in d.§.audient.Quedā cauſa mi-
nima,de quibus loquitur ĵ.de ſen.ex breui.reci.aut.niſi breuiores.
¶Hoc premiſſo,lex noſtra breuiter hoc intendit. Cauſas medias
preſides debent audire per ſe, vel delegare, reſeruata ſentētia,niſi
per occupationes publicas,vel cauſarum multitudinē impedian-
tur, cauſas vero meri, ⁊ miſti imperij, ⁊ cauſas iuriſdictionis ma-
gnas,iudicent per ſeipſos, cauſas vero minimas delegēt indiſtin-
cte.h.d.hec l.fin.Iſta lex habet quinq; partes.In prima parte di-
cit,quod cauſe medie,ĵ.de quib.preſides non poterant cognoſcere
ante iſtā l.non dico propter iuriſdictionis defectū,ſed ne alie cauſe
magne impedirentur,hodie debent de eis cognoſcere per ſeipſos,
h.d.Primo videamus literā.Dic ſuper verbo,nō poſſent,nō pro-
pter defectum iuriſdictionis,ſed ne alie cauſe impedirentur ſuper
verbo adhibere,id eſt,hodie per ſe debent cognoſcere,poſſunt ta-
men cognitionem delegare,reſeruata ſibi ſentētia, vt l.hac.in verſ.
quod vſq; adeo.quē hic iūge,⁊ eſt ij.pars iſtius l.Dicit do.Impe-
rator per hoc. Uos diminuitis honorem, ⁊ iuriſdictionē preſidis
prouincie,Imperator reſpondet,ꝙ predicta debēt intelligi ita qđ
ex hoc iuriſdictio preſidis nō ſit diminuta, poteſt enim cōmittere
cognitionē reſeruata ſibi ſentētia.h.d,Jac.de Aret.vide tex.⁊ vide
gl.ſuper verbo, nec diminuta videantur,ſed aucta,q2 poteſt com-
mittere cognitionē,ſed ipſe ſentētiat,q2 eſt ei honori,ſecundū Jac.
de Aret.Redeamus ad ver.ita tamē.que eſt iij.pars legis,domine
Imperator, quid ſi preſes impeditur iudicare propter publicas
occupationes,vel cauſarum multitudinē:certe tunc poterit com-
mittere etiā ſententiā in dictis cauſis medijs.Quarta pars incipit
ibi,quod nō ita, ⁊c.in qua loquitur de cauſis meri, ⁊ miſti imperij.
¶Quero vtrum propter publicas occupationes,⁊ cauſarū mul-
titudinem poſſit cauſas meri,⁊ miſti imperij delegare.Reſpondet
imperator ⁊ dicit quod non, hunc ver.intellige niſi fuerit abſens
vt l.j.§.huius rei.de offic.eius cui mand.eſt iuriſdi.Sequitur,du-
tamen.⁊ hec eſt v.pars,que loquitur de cauſis, ⁊ iuriſdictionibus
maioribus,que nō poſſunt delegari. ¶Ad iſtum ſi.opp.ĵ.de ord.
iudi.l.j.Sol.vt in gloſſ.quia ibi impediebatur propter carbon.non
propter iuriſdictionis defectū.¶Oppo.de l.ſi quis libertatē.ff.de
pe.he.Sol.Ibi loquitur de cauſa ſeruitutis.hic de cauſa ingenui-
tatis,⁊ libertatis.Materiā meri,⁊ miſti imperij,tractabo hoc an-
no futuro, quātū melius potero vſq; ad pellē, ⁊ q2 hec lex perficit
de cauſis meri,⁊ miſti imperij,de cauſis ⁊ iuriſdictionib.maioribus ⁊
medijs,de minimis nihil dicit,ſed dicet̃ in l.ſi.ideo eam hic iūge,⁊c.

ADDITIO.

a P.PAV.P. ¶Placet.Circa materiam delationis cauſarum me-
ri ⁊ miſti imperij, vide que addidi in l.j.ff.de offic.eius.⁊ in l.more.
ff.de iur.omn.iudic.

LEX III.

Placet. Iudices delegati debent iudicare,nec poſ-
ſunt ad delegantem remittere,⁊ ab eis po-
teſt appellari,hoc dicit.

LEX IIII.

a **Placuit.** [a] Si iudices delegati cauſam determi-
nare impediētur,debet cauſa alijs ſub-
delegari,hoc dicit.Quod dicitur de iudice delegato im-
pedito, intellige ſi impedimentum eſt longum, ſecus ſi
impedimentum eſt breue,vt l.ſi.de leg.

ADDITIO.

a ¶Placuit.An cauſe miſti imperij,que requirunt magnam cauſe
cognitionem ⁊ etiam coertionem poſſint delegari interueniente
aliquo ex impedimentis, de quibus hic, vide que ſcripſi in l.j.ff.de
offic.eius.ad Bart.

LEX V.

Quedam ſunt. Cauſe iuriſdictionis mini-
me, poſſunt ſine diſtinctio-
ne aliqua delegari.